

DECIZIE

31 iulie 2013

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele completului,
judecătorul:

Iuliana Oprea,

Judecători:

Iurie Șumcov, Ion Vîlcov,

juducînd recursul declarat de către Alexandrov Nelea, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Alexandrov Nelea împotriva Parascoviei Vasiliev, privind constatarea raportului juridic, valorificarea dreptului stabilit și încasarea datoriei,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 23 octombrie 2012, prin care cererea de recurs a fost restituită,

c o n s t a t ă :

La 26 noiembrie 2010, Alexandrov Nelea a depus cerere de chemare în judecată împotriva Parascoviei Vasiliev, privind constatarea raportului juridic, valorificarea dreptului stabilit și încasarea datoriei.

În motivarea acțiunii, reclamanta a invocat că în baza contractului de împrumut din 07.04.2009, a împrumutat pîrîtei Parascovia Vasilieva 25.000 euro, cu termenul scadent la 07.07.2010, cu instituirea unei garanții și anume a bunului imobil identificat în Registrul bunurilor imobile prin numărul cadastral 0100511.160.01.016, bun imobil ce reprezintă apartamentul nr. 16 din casa de locuit amplasată în mun. Chișinău, str. Al. Marinescu 11/2.

Indică reclamanta că pîrîta nu și-a onorat obligațiunile asumate, iar la termenul scadent nu i-a întors datoria, reclamanta se consideră îndreptățită să ceară valorificarea garanției stabilite în pct. 3-4 din contract, ca fiind un mijloc de garantare a obligației pîrîtei de a restitui integral și în termen suma împrumutată, precum și încasarea forțată a datoriei în mărime de 25.000 Euro.

Cere reclamata transmiterea efectivă, forțată din proprietatea pîrîtei în proprietatea ei a bunului imobil identificat în Registrul bunurilor imobile prin numărul cadastral 0100511.160.01.016, bun imobil ce reprezintă apartamentul nr. 16 din casa de locuit amplasată în mun. Chișinău, str. Al. Marinescu, 11/2; recunoașterea dreptului de proprietate asupra bunului imobil în cauză.

Prin hotărîrea Judecătorei Buiucani, mun. Chişinău din 20 decembrie 2010, acţiunea a fost admisă.

Prin încheierea Judecătorei Buiucani, mun. Chişinău din 25 octombrie 2011, a fost admisă cererea de revizuire depusă de Novicov Oleg, hotărîrea instanţei de fond – casată şi s-a dispus reluarea procesului.

Prin încheierea Judecătorei Buiucani, mun. Chişinău din 18 noiembrie 2011, Novicov Oleg a fost atras în proces ca succesor în drepturi a Parascoviei Vasilieva.

La 24 iulie 2012, Alexandrov Nelea a declarat recurs împotriva încheierii Judecătorei Buiucani, mun. Chişinău din 18 noiembrie 2011. La fel, prin cererea de revizuire a solicitat şi repunerea în termen.

Prin încheierea Curţii de Apel Chişinău din 23 octombrie 2012, a fost respinsă cererea privind repunerea în termen de declarare a recursului, iar cererea de recurs declarată de Alexandrov Nelea a fost restituită.

La 24 ianuarie 2013, Alexandrov Nelea a contestat cu recurs încheierea Curţii de Apel Chişinău din 23 octombrie 2012, prin care a solicitat casarea acesteia, cu restituirea pricinii la Curtea de Apel Chişinău pentru examinarea cererii de recurs.

În motivarea cererii de recurs, recurenta a invocat că Curtea de Apel Chişinău a pronunţat încheierea recurată fără a se asigura de citarea legală acesteia.

Potrivit prevederilor art. 425 CPC, recursul împotriva încheierii se depune în termen de 15 zile de la data pronunţării ei.

Curtea de Apel Chişinău a pronunţat încheierea la 23 octombrie 2012, iar cererea de recurs a fost depusă la 24 ianuarie 2013, însă avînd în vedere faptul că la materialele cauzei nu se conţin probe despre recepţionarea acesteia de către părţi, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii Supreme de Justiţie consideră recursul declarat în termen.

Examinînd materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în cererea de recurs, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ conchide că recursul declarat de către Alexandrov Nelea urmează a fi admis, din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art. 427 lit. b) CPC, instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul şi să caseze integral sau parţial încheierea, restituind pricina spre rejudecare.

Prin încheierea Curţii de Apel Chişinău din 23 octombrie 2012, a fost respinsă cererea privind respunerea în termen de declarare a recursului, iar cererea de recurs declarată de Alexandrov Nelea a fost restituită.

Colegiul reţine că soluţionarea chestiunii de repunere în termen a cererii de recurs declarate de către Alexandrov Nelea, a avut loc în şedinţă de judecată, însă fără prezenţa recurentei, iar la materialele cauzei nu se conţin probe despre înştiinţarea legală a acesteia.

Conform prevederilor art. 116 alin. (2) CPC, cererea de repunere în termen se depune la instanţa judecătorească care efectuează actul de procedură şi se examinează în şedinţă de judecată. Participanţilor la proces li se comunică locul, data şi ora şedinţei. Neprezentarea lor însă nu împiedică soluţionarea repunerii în termen.

Potrivit prevederilor art. 102 alin. (1), (3) CPC, instanţa înştiinţează prin citaţie participanţii la proces, martorii, experţii, specialiştii şi interpreţii privitor la locul, data şi ora şedinţei de judecată sau la locul, data şi ora efectuării unor acte de procedură. Citaţiile şi înştiinţările se înmînează participanţilor la proces, martorilor, experţilor,

specialiștilor, interpreților astfel încât aceștia să se poată pregăti de proces și să se prezinte la timp în fața instanței.

Conform art. 105 alin. (1) CPC al RM, citația și înștiințarea se trimit prin scrisoare recomandată cu aviz de primire sau prin persoana împuternicită de judecată. Data înmînării citației sau înștiințării se înscrie pe citație sau înștiințare în partea care se înmînează destinatarului, precum și pe cotor, care se restituie instanței.

Prin urmare, Colegiul conchide că Curtea de Apel Chișinău a soluționat chestiunea de repunere în termen de declarare a recursului declarate de către Alexandrov Nelea în absența acesteia și fără a se asigura de înștiințarea legală a acesteia, astfel, fiindu-i lezate drepturile procedurale prevăzute de art. 56 CPC al RM, pîrîtul fiind lipsit de posibilitatea de a-și apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile și interesele legitime, nefiind respectat de instanța judecătorească ierarhic inferioară unul din principiile fundamentale ale dreptului procedural civil prevăzut în art. 26 CPC al RM – contradictorialitatea și egalitatea părților în proces.

Colegiul reiterează că dreptul de acces la un tribunal constituie un element inerent al tuturor garanțiilor procedurale prevăzute în Convenție (CEDO, hot. Campbell și Fell vs. Marea Britanie din 25.02.1982). Or, cum drepturile fundamentale trebuie garantate într-o manieră concretă și reală, dar nu iluzorie și teoretică, imposibilitatea concretă de sesizare a unei instanțe de către persoana interesată constituie o încălcare a dreptului acesteia de acces la justiție (CEDO, hot. Airey vs. Irlanda din 09.10.1979).

Astfel, art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale stipulează că orice persoană are dreptul la judecarea pricinii "în mod echitabil", ceea ce implică inclusiv o procedură bazată pe principiul contradictorialității și egalității armelor. Respectarea principiului egalității armelor presupune; că fiecare parte trebuie să obțină o posibilitate rezonabilă de a-și prezenta cauza în condiții care să nu o plaseze într-o situație net dezavantajată în raport cu adversarul său, astfel încât între părți să se mențină un echilibru corect. Dreptul la o procedură bazată pe principiul contradictorialității presupune dreptul unei părți în procesul civil de a lua cunoștință de observațiile sau explicațiile date de cealaltă parte, precum și de a le discuta.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție invocă și hotărârile Curții Europene a Drepturilor Omului din 01 februarie 2005 în cazul Ziliberg împotriva Moldovei și din 13 noiembrie 2008 în cazul Russu contra Moldovei, prin care a fost recunoscută încălcarea art. 6 § 1 la Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Sub aspectul celor relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, examinînd încheierea contestată în raport cu normele de drept procedural enunțate, consideră necesar de a admite recursul declarat de către Alexandrov Nelea, de a casa încheierea Curții de Apel Chișinău din 23 octombrie 2012, cu restituirea pricinii Curtea de Apel Chișinău, pentru examinarea cerinței de repunere în termen a recursului.

În conformitate cu art. 427 lit. b) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Alexandrov Nelea.

Se casează încheierea Curții de Apel Chișinău din 23 octombrie 2012, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Alexandrov Nelea împotriva Parascoviei Vasiliev, privind constatarea raportului juridic, valorificarea dreptului stabilit și încasarea datoriei, cu restituirea pricinii la Curtea de Apel Chișinău, pentru examinarea cerinței de repunere în termen a recursului.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul

Iuliana Oprea

Judecătorii

Iurie Șumcov

Ion Vîlcov